

2 w 2024 (482)

Czuwający to ci, którzy... słuchają - harcerski podcast nie tylko na Adwent

Data publikacji: 10.01.2024 / Autor: Weronika Pawlak

Adwent jest dla harcerzy

Pod koniec listopada kolega ze wspólnoty zapytał mnie, czy wybieram się na rekolekcje adwentowe organizowane w naszym Duszpasterstwie Akademickim. Skinęłam głową, rzuciłam okiem na plakat wiszący przed kościołem, zapisałam datę i... pomyślałam, że bardzo chciałabym pójść na rekolekcje skierowane do harcerzy. Żeby mi ktoś opowiedział o Bogu tak, jakbyśmy siedzieli sobie przy ognisku w lesie. Żeby, mając z tyłu głowy Pawlukiewicza, Szustaka i innych kaznodziejów, odczytać Biblię po harcersku. Żeby ktoś znalazł metodę, by w harcerskiej metodzie (i metodykach wszelakich) odszukać Tego, na Którego przyjście cały Adwent mam czekać. Co więcej - cały Adwent mam CZUWAĆ, by tego przyjścia nie przegapić, by się na nie odpowiednio przygotować. To aż się prosiło o harcerski komentarz. O to, by tym naszym „całym życiem” objąć i ten aspekt. I coś z tego życia wyciągnąć.

Usiadłam więc i zastanowiłam się, czym właściwie jest dla mnie to całe czuwanie. Gdyby skojarzenia były jak dzieci na naborze, miałabym już drużynę związkową - było ich sporo. Wybrałam jednak spośród nich **cztery**, które wydały mi się najodpowiedniejsze na ten czas. I do ich rozważania chciałabym Cię zaprosić nie tylko w miniony już, ubiegłoroczny Adwent, ale w ogóle - czuwamy przecież cały czas. Nasze harcerskie życie to czuwanie. Żyjmy więc, czuwajmy świadomie.

Czego możesz się spodziewać?

Każdy adwentowy odcinek [podcastu *Druhna od Jezusa*, który znajdziesz na Spotify](#), podzieliłam na trzy części. Na początku usłyszysz trochę o metodzie, będą cytowane dokumenty wybranych przeze mnie organizacji harcerskich i skautowych, artykuły m.in. z Azymutu. Wskażę Ci również parę rozwiązań, jak pracować z danym tematem na wybranym poziomie metodycznym. Potem zajmiemy się wykazaniem tego na przykładzie fragmentów z Pisma Świętego, postaci świętych czy punktów Katechizmu Kościoła Katolickiego; ta część konsultowana była z różnymi księżmi, oparta na kazaniach i ich wiedzy. Ostatni segment poświęcam gościom, nie tylko z

ZHR, ale i z ZHP oraz Skautów Europy, których zaprosiłam, by wypowiedzieli się na tematy, które poruszam i podzielili swoim – jakże różnorodnym i pięknym! – doświadczeniem. A czego Ty doświadczysz, czego dowiesz się słuchając? Pozwól, że przeprowadzę Cię przez te cztery niedziele.

1. Niedziela Adwentu - SŁUŻBA

Na pierwszy ogień – SŁUŻBA. To nieodłączny element naszego wychowania. Jest dla nas tak naturalna, tak potrzebna, jak tlen do oddychania. A przynajmniej powinna być. Dlatego też pierwszy odcinek Harcerskich Rekolekcji Adwentowych poświęciłam temu, czym jest i czym nie jest służba, jak ją dobrze pełnić, gdzie jej szukać. Na podstawie dokumentów i pomocy programowych ZHR i ZHP omówiłam też jej rolę w wychowaniu. Biblijną pomocą, by to wyjaśnić i zrozumieć stała się dla mnie *przypowieść o miłosiernym Samarytaninie*, który jest wręcz gotowym wzorcem osobowym tego, który służy. Niech ten odcinek (przy)służy się więc wszystkim, którzy swojego pola do działania szukają – zarówno blisko, tak jak moja gościni, jak i daleko, podobnie jak gość. Liczę, że ci poszukawicze znajdą tu coś dla siebie!

Artykuły wspomniane w podcaście:

- [Felieton: Służba aż na krańce świata](#) – phm. Maciej Skóra

- [Czy każda służba jest służbą?](#) – phm. Barbara Koc
- [Służba, ale gdzie...?](#) – hm. Dyzma Zawadzki

2. Niedziela Adwentu - GOSPODARNOŚĆ

2. Niedziela Adwentu
Czuwający to ci, którzy SA GOSPODARNI

Gość odcinka

hm. Paweł Marciniak

Kierownik Wydziału Wychowania Ekonomicznego ZHP

przypowieść o pannach roztropnych, Księga Rut, Księga Przysłów, święty Józef ♥

jak pracować z obszarem wychowania gospodarczego w harcerstwie?

dla czego wszyscy powinniśmy być kwatermistrzami?

DRUHNA OD JEZUSA

phm. Weronika Maria Pawlak HR

Ja, choć raczej nie jestem urodzoną kwatermistrzynią (a liczyć mogę raczej na swoje umiejętności interpretacyjne niż liczyć pieniądze), postanowiłam sięgnąć też po szeroko pojęty temat GOSPODARNOŚCI. Nie chodziło mi jednak tylko o funkcję kwatermistrza, kursy ukierunkowane na ten obszar, składki itd. Z pomocą Księgi Przysłów i *przypowieści o pannach roztropnych* starałam się dotknąć zagadnień takich jak: życie w prawdzie, sumienność, rzetelność, oszczędność i ofiarność, szacunek do pracy cudzej i własnej – bo to wszystko składa się na szeroko pojęte wychowanie gospodarcze. Z dokumentów ZHR i programu Wydziału Wychowania Ekonomicznego ZHP (który naprawdę zasługuje na rozgłos, i którego to kierownik wypowiedział się w tym odcinku) udało mi się stworzyć pewne propozycje pracy z tym tematem w gromadzie, drużynie harcerskiej czy wędrowniczej. Być może zainspiruje to tych, którym matematyka, ZIHER czy inwentaryzacja spędza sen z powiek.

Artykuły wspomniane w podcaście:

- Wychowanie gospodarcze przyda się każdemu – phm. Zuzanna Błażejewska (Wojnarowska)

3. Niedziela Adwentu – POGODA DUCHA

To wszystko nie udałoby się jednak, gdyby nie POGODA DUCHA i szeroko rozumiana nadzieja, z jakiej utkane jest nasze harcerskie działanie. Jeśli chcielibyśmy służbę porównać do naszej tożsamości, to pogoda ducha jest jej szczególną cechą, wręcz znakiem rozpoznawczym; to jak nitka przeplatająca to, w co chcemy się przyoblekać. Co by to było, gdyby jej zabrakło! Smutno by było, ot co. W tym odcinku zastanawiałam się więc nad rolą oddziaływania pozytywnego, formami pracy z nim na różnych poziomach – a to wszystko okraszone fragmentami z *Psałmów*, wypowiedziami Jezusa (a jakże by inaczej!) i proroka Sofoniasza oraz wskazówkami z życia świętych. Wraz z gośćmi (w tym z jednym z redaktorów Azymutu!) pochyliliśmy się nad tym, jak wnosić radość w nasze harcerskie życie, jak motywować, chwalić i czy harcerz pogodny to na pewno harcerz cały czas uśmiechnięty oraz podaliśmy przykłady, jak realizować 8. punkt prawa harcerskiego i nie zwariować.

Artykuły wspomniane w podcaście:

- Pochwała jako narzędzie wychowawcze – Jakub Panek

4. Niedziela Adwentu – ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Przykładem (a to wyzwanie i zadanie!) też w harcerstwie często są funkcyjni i ODPOWIEDZIALNOŚĆ, jaką podejmują wraz z różnymi działaniami. A zresztą, nie tylko ci, którzy mogą pochwalić się wszelakich kolorów sznurami są odpowiedzialni – wychowujemy do tego niemal na każdym kroku, przez metodę obdarzając młodego człowieka poczuciem, że jest odpowiedzialny nie tylko za siebie. Co jednak owa odpowiedzialność obejmuje i na jakie obszary się dzieli, to właśnie starałam się wykazać na przykładzie Adama i Ewy, narodu wybranego i paru filmów Disney’a. Uzupełnieniem dla tych rozważań stało się doświadczenie dwóch gości – usłyszysz zarówno młodzieńką zastępową, jak i wiceprzewodniczącą ZHR-u, która już niejedną funkcję pełniła.

Czuwaj, to znaczy żyj i kochaj – świadomie.

Na koniec pragnę zaprosić Cię do tego, byś zastanowił się, drogi Czytelniku, czym

dla Ciebie jest czuwanie. Czego dotyka, co się na nie składa. Jeśli poczujesz, że chcesz się tym podzielić albo też wpadnie Ci do głowy jakaś inna refleksja, pomysł na to, o jakim temacie chcesz posłuchać, to śmiało napisz do mnie (weronika.maria.pawlak@zhr.pl). Jeśli zechcesz się w to jeszcze bardziej zagłębić, otwórz przypowieść o pannach roztropnych, popatrz na swoją harcerską drogę, pomyśl o swoich harcerskich autorytetach, pogadaj z kimś, kto jest Ci bliski na tym szlaku. Zadaj sobie pytanie: co w harcerstwie kocham, nawet jeśli jest trudne?

W tym “kocham” kryje się sedno, bo dla mnie osobiście czuwanie najpełniej objawia się w Miłości. Kiedy czuwam, to kocham. I kiedy kocham, nie mogę zrezygnować z czuwania, bo miłość wymaga uniżenia, służby, zagospodarowania wszelakich obszarów takich jak czas, obecność, komunikacja; wymaga pogody ducha w (nie)zwykłej codzienności i wzięcia odpowiedzialności za to lub za tego, tą, których się miłością obdarza. To są aspekty nieodłącznie ze sobą związane i w szczególny sposób kształtują nas jako ludzi. Bo i Ty, i ja, jesteśmy z miłości i dla miłości. A to wymaga pracy.

Co więcej – słyszymy się w Wielkim Poście i mam nadzieję, że to, co na ten czas dla Ciebie przygotowałam będzie dla Ciebie pomocą i chwilą poświęconą temu, by się zatrzymać, co pewnie w morzu harcerskich obowiązków wydaje się awykonalne. Bądź jednak spokojny – Ktoś nad Tobą czuwa.

I jeszcze jedno: **tych rekolekcji (i reszty dostępnych odcinków) nie musisz słuchać tylko w Adwent**, bo jak napisałam na początku – nasze życie to czuwanie. Życzę Ci więc pięknego, świadomego życia i odkrywania go wciąż na nowo. Czuwaj: *aż do skończenia świata.*

Zdjęcie z nagłówka: HSL ZHR, Barbara Loch

[Weronika Pawlak](#)

Hufcowa WHH-ek „Grochów-Venrosa”, liderka zespołu duszpasterskiego i rzeczniczka Okręgu Mazowieckiego ZHR – m.in. to wymieniam, gdy ktoś pyta, co robię w ZHR. Od lat zajmuję się mediami i duchowością w ZHR, piszę książki dla młodzieży, pracuję jako polonistka w liceum, prowadzę podcast, a gdzieś między tym wszystkim kocham herbatę lawendową z miodem, długie rozmowy, uwielbienia, Sanah, literaturę polską i angielską, i Muzeum Narodowe w Warszawie.